

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124200573
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124200573.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: D., toho času bytom: E. D. F. XX, G. a otca v rodnom liste neuvedeného, za účasti Mesta Košice, H. I. XXX, XXX XX G. - J. v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice na pozbavenie rodičovských práv povinností a ustanovení poručníka, takto

rozhodol:

I. Pozbavuje matku: C. B., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej: A. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Ustanovuje maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX poručníka E. G., B.: XXXXXXXX, H. I. XX/X, XXX XX G.. Poručník je povinný maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Poručník je povinný predkladať súdu raz za šesť mesiacov správu o maloleťom dieťati a o nakladaní s jeho majetkom a to k 30.06. a 31.12., toho ktorého kalendárneho roka

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.04.2024 navrhovateľ Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len navrhovateľ resp. UPSVaR) žiadal, aby súd v zmysle § 38 ods. 4 zákona číslo 36/2005 Z.z. rozhodol o pozbavení rodičovských práv a povinností matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) vo vzťahu k maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloleté dieťa) a za poručníka maloletej ustanovil Mesto Košice. K návrhu boli pripojené ako prílohy: rodný list maloletej a súhlas Mesta Košice.

2. Podanie návrhu navrhovateľ odôvodnil tým, že spisovú dokumentáciu rodiny vedie úrad odo dňa 19.09.2019, nakoľko Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, H. I. F. X požiadala o zhodnotenie sociálnych pomerov a stanovisko k poskytovaniu zvýšenej starostlivosti o maloletú, nakoľko sa jednalo o dieťa narodené s nízkou pôrodnou hmotnosťou, ktoré matka po pôrode svojvoľne opustila. V rámci epikrízy nemocnica uviedla, že maloletá je ťažko prenatúrny, eutrofický novorodenec kŕmený prostredníctvom gastrickej sondy, prítomné leukomalácie prítomné obojstranne. Sociálnym šetrením v nelegálnej lokalite E. D. úrad zistil, že matka žije v drevenej chatke bez pitnej vody, bez elektrickej energie, nemá žiadny príjem a nevedela zabezpečiť základné potreby rizikového, predčasne narodenému novorodencovi. V jej prejave vystupovali sociálne nezrelé rodičovské kompetencie. Nevedela vysvetliť, prečo v čase po pôrode svojvoľne opustila popôrodné oddelenie a dcéru. Z tohto dôvodu tunajší úrad podal na Okresnom súde Košice I návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Maloletá bola umiestnená neodkladným opatrením Okresného súdu Košice I, č. k. 21P/161/2019-12, zo dňa 28.10.2019, vykonateľným dňa 28.10.2019 do K. D. L. A. M. I. dňa 06.11.2019. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2019. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 21P/161/2019,

zo dňa 22.4.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.5.2021 bolo maloletej uložené výchovné opatrenie, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny I., N. XXX/X, a to na dobu 3 mesiacov za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane matky. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 11P/22/2021, zo dňa 21.6.2021 v konaní o vyslovenie osvojiteľnosti bola maloletá vyhlásená za osvojiteľnú. Uznesením Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/70/2021 bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti K. D. L. A. M. I., N. XXX/X, XXX XX I., počnúc dňom 23.8.2021 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12P/70/2021 o nariadení ústavnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/70/2021 súd nariadil maloletej ústavnú starostlivosť v K. D. L. A. M. I. a matke určil prispievať na výživu maloletej sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet K. D. L. A. M. I.. Dňa 06.10.2023 vykonal tunajší úrad návštevu maloletej v K. D. L. A. M. I.. Maloletá je umiestnená v 4. Špecializovanej samostatne usporiadanej skupine s opatrovateľskou starostlivosťou K. D. L. A. M. I., jej zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatne usporiadanej skupine. Navštevuje pediatrickú ambulanciu E. O. v Trebišove. Je dispenzarizovaná v oftalmologickej ambulancii, pneumologickej ambulancii, neurologickej a kardiologickej ambulancii. Maloletej bola odporúčaná septoplastika nosa. Na svoj vek rozpráva veľmi málo, navštevuje logopedickú ambulanciu. Matka žije toho času v nelegálnej osade E. D. spoločne so svojou matkou. O maloletú nejavi žiaden záujem. Súdom určené výživné neuhrádza. Stará matka prejavila o maloletú záujem, z tohto dôvodu sprostredkoval tunajší úrad stretnutie starej matky a ostatnej rodiny s maloletou, ktoré sa konalo dňa 26.04.2023 na tunajšom úrade. Stará matka kontaktovala maloletú prostredníctvom telefonického hovoru v dňoch 4.5.2023, 12.5.2023 a 16.6.2023. Osobná návšteva plánovaná na dňa 29.5.2023 sa neuskutočnila a maloletú sa odvtedy nik nezaujímal. Okrem maloletej e má matka ďalšie dve maloleté deti, ktoré boli rozsudkom Mestského súdu Košice, sp. zn. 20P/69/2022 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Dňa 30.12.2021 bola maloletá hlásená do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Dieťaťu sa do toho času v rámci Slovenska nepodarilo sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Do budúca je plánovaná príprava dokumentácie dieťaťa pre účely medzištátneho osvojenia. V prípade, že súd pozbaví matku rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, E. G. súhlasí s tým, aby boli ustanovení za poručníka dieťaťa.

3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 12.01.2024 bol maloletej ustanovený za opatrovníka UPSVaR.

4. V správe UPSVaR zo dňa 31.01.2024 je uvedené, že maloletá v Centre pre deti a rodiny I. prospieva, je umiestnená na opatrovateľskej skupine v M. E. z dôvodu zlepšenia zdravotného stavu, napreduje vo vývine, má osvojený denný a nočný režim, rozvíjanie pohybových aktivít zaostáva. Hrubá motorika sa posilnila, chodí a behá samostatne, úchop ceruzky nie je správny. Oblubuje zvukové hračky, rada skladá lego. Dňa 30.12.2021 bola maloletá hlásená do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Dieťaťu sa do toho času v rámci Slovenska nepodarilo sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Do budúca je plánovaná príprava dokumentácie dieťaťa pre účely medzištátneho osvojenia. V prípade, že súd pozbaví matku rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, Mesto Košice súhlasí s tým, aby boli ustanovení za poručníka dieťaťa. Dňa 29.01.2024 vykonal tunajší úrad šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov u matky v nelegálnej osade E. D., K. F. XX. Počas sociálneho zisťovania bola zastihnutá stará matka maloletej a teta maloletej, ktorá ma v náhradnej osobnej starostlivosti zverených súrodencov maloletej. Murovaná chatka pozostáva z troch izieb, vybavená starším, no funkčným nábytkom. Kúria drevom, elektrická energia zabezpečená prostredníctvom generátora, vodu pre deti kupujú, pre dospelých čerpajú zo studne. Matka C. B. v čase sociálneho zisťovania zastihnutá nebola, žije túlavým spôsobom života, v domácnosti sa zdržiava občas. Teta maloletej uviedla, že matka maloletej nepracuje, nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, maloletú nekontaktuje a ani o ňu nikdy nejavila záujem, nakoľko maloletá má zdravotné problémy. Na základe vyššie uvedených skutočností tunajší úrad trvá na podanom návrhu a žiada, aby Mestský súd Košice pozbavil matku rodičovských práv a povinností k maloletej a za poručníka dieťaťa ustanovil E. G..

5. Uznesením zo dňa 08.03.2024 súd pribral do konanie Mesto Košice.

6. V správe UPSVaR zo dňa 26.06.2024 je uvedené, že dňa 05.04.2024 vykonal tunajší úrad návštevu maloletej v K. D. L. A. M. I.. Maloletá je umiestnená v 4. Špecializovanej samostatne usporiadanej skupine s opatrovateľskou starostlivosťou K. D. L. A. M. I., jej zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatne usporiadanej skupine. Navštevuje pediatrickú ambulanciu E. O. v H.. Je dispenzarizovaná v oftalmologickej ambulancii, pneumologickej ambulancii, neurologickej

a kardiologickej ambulancii. Maloletej bola odporúčaná septoplastika nosa. Hrubá motorika u maloletej sa posilnila. Úchop ceruzky nie je správny. Matka žije toho času v nelegálnej osade E. potok spoločne so svojou matkou. O maloletú nejaví žiaden záujem. Súdom určené výživné neuhrádza. Stará matka kontaktovala maloletú prostredníctvom telefonického hovoru dňa 16.06.2023. O maloletú sa odvtedy nik nezaujímal. Nikto z rodiny a príbuzných nemá vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa. Nariadená ústavná starostlivosť spĺňa svoj účel. Zotrvanie maloletej v ústavnej starostlivosti je toho času v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

7. Súd dňa 04.07.2024 vykonal pojednávanie na ktorom navrhovateľ zotrval na svojom návrhu, ďalej uviedol, že nezáujem matky o maloletú je daný zlým zdravotným stavom maloletej. Mesto Košice súhlasilo s ustanovením za poručníka. Matka sa na pojednávanie nedostavila.

8. Podľa ust. § 38 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ZoR), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 39 ZoR ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

10. Podľa § 56 ods. 1,2,3 ZoR ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

11. Podľa § 57 ods. 3 ZoR ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 58 ods. 1 až 7 ZoR v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

13. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na vydanie rozhodnutia súdu o pozbavení rodičovských práv a povinností a ustanovení poručníka. Matka hrubo zanedbáva svoje rodičovské práva a povinnosti a to tým, že o maloleté dieťa nejaví žiaden záujem a ani neprispieva na jeho výživu. Mesto Košice vyjadrilo svoj súhlas s ustanovením za poručníka, súd zaraň nezistil žiadnu inú vhodnú osobu, ktorú by mohol ustanoviť do tejto zodpovednej funkcie.

14. Podľa ust. § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

15. Keďže žiaden z účastníkov nežiadal rozhodnúť o trovách konania, súd o nich v zmysle ust. § 57 CMP nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice, v 4 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).